

potestatem mere humanam, non tamen esse indispensabilem per potestatem supernaturaliter a Deo concessam, ad eum modum quo dixit Innocentius III, in cap. *Inter corporalia*, de Transl. Episcop. : *Non humana, sed potius divina potestate conjugium spirituale dissolvitur, cum per translationem, depositionem, aut cessionem auctoritate Romani Pontificis, quem constat esse Vicarium Jesu Christi, Episcopus ab Ecclesia removetur.* Sic ergo, quamvis per spirituale vinculum professionis jus aliquod sit ipsi Deo acquisitum, nihilominus per vicarium suum, cui dispensationem jurium, et bonorum suorum specialiter commisit, poterit dispensari.

15. *Confirmatur non repugnare hanc dispensationem propter jus acquisitum religioni per professionem.* — Unde confirmatur hæc ratio retorquendo aliam, quam ex natura traditionis Soto colligebat, scilicet, quia per traditionem persona transfertur sub dominium alterius, a quo sine injuria subtrahi non potest per dispensationem; aut enim dispensatio in professione esset injusta propter jus religioni acquisitum, quo ipsa privatur, aut propter jus Deo acquisitum, quod ei subtrahitur; neutra autem ratio est ullius momenti, ut propterea censeatur indispensabilis professio; ergo. Probatur minor quoad priorem de jure religionis: primo, quia Summus Pontifex est etiam summus prælatus eujuscumque religionis, et ex hac parte habet facultatem dispensandi, quantum ad id quod ad religionem spectat, id est, cedendi juri illius propter justam et rationabilem causam; nam tota religio potest hoc modo cedere juri suo, et supra ex Navarro referabamus aliquando id facere, ut a se omnino expellat putridum membrum et religiosum incorrigibilem; ergo multo magis poterit Summus Pontifex id facere propter bonum commune, vel causam quæ ad illud pertineat. Secundo, non solum Pontifex est supremus prælatus religionis quoad potestatem illam dominativam, quæ ex vi professionis comparatur religioni, sed etiam quoad supremam jurisdictionem a Christo illi datam super totam Ecclesiam, ratione cujus est supremus dispensator omnium Ecclesiasticorum bonorum et jurium, inter quæ hoc genus religioni acquisitum in talem personam computatur; ergo per hanc etiam potestatem potest sine injuria religionis dare illam tali personæ, propter bonum commune.

16. Tertio, confirmatur exemplis, nam hæc

ratione potest, ut ait Innocentius III supra, privare Ecclesiam aliquam suo Episcopo, et transferre in aliam Ecclesiam, vel in aliud munus, quamvis aliquod jus esset acquisitum Ecclesiæ in suum Episcopum. Potest etiam dispensare cum religioso, ut transeat ad religionem laxiorem; per quam dispensationem non minus privatur religio jure sibi acquisito in religiosum, quam si omnino transiret ad statum secularem. Ex quo obiter infero, ad hanc dispensationem, si ex hoc solo capite consideretur, non esse necessariam causam publicam, aut communis boni, sed sufficere majus bonum ipsius particularis personæ, nam propter illud solet non difficile concedi transitus ad laxiorem religionem. Et ratio a priori est, quia jus illud, quod religioni acquiritur, non est proprium et rigorosum dominium ad propriam utilitatem ordinatum, sed magis ad bonum ipsiusmet religiosi, et ad obsequium Dei, et ideo propter hos fines facile potest per Pontificis potestatem auferri et mutari.

17. *De oblati religioni, potest Papa dispensare.* — Ultimum exemplum afferre possumus, de his qui dicuntur oblatis religioni; nam illi se donant religioni, et efficiuntur quasi servi illius, adeo ut ob hanc causam dixerit glossa, in c. *Ut lex*, 27, q. 1, illos non posse transire ad aliam religionem, etiam strictiorem, sicut supra de servis diximus, de cujus dicti veritate non disputo; illud solum indubitatum censeo, acquirere scilicet religionem peculiare jus, et quoddam genus domini in hujusmodi oblatum, ut affirmant Panormitanus et alii, in c. *Ut privilegia*, de Privileg.; Sylvest., verb. *Oblatus*; et nihilominus certum est Pontificem posse cum hujusmodi oblato dispensare, liberando illum ab omni obligatione ad talem religionem. Quod argumentum non afferimus ut unum vinculum cum alio comparemus, fortius enim est vinculum professionis quam oblationis, ut ex communi sententia dixit Navarr., consil. 27, de Voto, et per se satis constat; sed solum ut explicemus posse interdum Pontificem sine injuria religionis dispensare, privando illam aliquo jure sibi acquisito, atque adeo ex hoc capite non repugnare quin in professione dispenset, nam magis vel minus quoad hoc non variant potestatem. Et fortasse ex parte religionis non est minus jus acquisitum in oblatum quam in professum, quamvis in ordine ad Deum sit multo majus professionis vinculum.

18. *Probatur non repugnare hanc dispensationem propter jus Deo acquisitum per professionem.* — Superest ergo ut alteram partem probemus, scilicet, non repugnare hanc dispensationem propter jus Deo acquisitum per professionem, vel (quod perinde est) quia jus acquisitum religioni totum est in ordine ad Deum; hoc autem jam fere probatum est, eo quod Deus vices suas commisit Pontifici circa omnia bona sua. Unde sicut ipse Deus, tanquam supremus dominus, potest cedere huic juri sibi acquisito, ita Pontifex, non ut dominus, sed ut dispensator, potest illud remittere; et hoc est in professione dispensare. Confirmatur et declaratur ex dictis supra in dispensatione in voto simplici, quia non minus est de jure divino quam professio religiosa, quia etiam jus divinum illud approbat et consulit; Christus enim et Paulus simpliciter virginitatem, et ejus promissionem seu obligationem consulunt, sive in statu religionis, sive extra illum, et posito illo voto, etiam ex jure divino obligat, et per illud aliquod jus Deo acquiritur, propter promissionem illi factam, et nihilominus est in Pontifice, ut Dei Vicario, potestas remittendi hoc jus, et ita dispensandi in illo voto; cur ergo non habeat etiam potestatem dispensandi jus illud acquisitum Deo per traditionem religiosam, qualecumque illud sit? Nulla enim major repugnantia assignari potest; sicut enim nullus potest rem alicui donatam donanti reddere, nisi ipsemet qui illam dono accepit, vel qui ab illo potestatem habuerit, ita nullus potest remittere promissionem alicui factam, nisi ipsemet cui facta est, vel qui ab eo habuerit potestatem; cum illa autem utrumque fieri potest: ita ergo in præsentem dicendum est. Neque afferri potest firmum principium ex quo colligatur Christum dedisse Vicario suo potestatem ad remittendas promissiones sibi factas, et non traditiones ex causa proportionata. Imo nec congruentia sufficiens adduci potest, cur conveniens fuerit unam potestatem dare et non aliam, cum etiam post traditionem factam res humanæ mutari possint, et causa sufficiens offerri, ut propter majus Dei obsequium, et aliquod commune bonum, illud jus Deo acquisitum remittatur. Denique juvat ad hoc explicandum, quod etiam per peccatum acquiritur Deo jus ad vindicandam injuriam sibi factam, et nihilominus intelligitur Christus per illam universalem concessionem dedisse Vicario suo potestatem remittendi hoc jus per indulgentias; ergo signum

est hanc potestatem extendi ad ea, quæ respiciunt jus ipsum divinum resultans ex aliqua hominis actione; sed tale est jus, quod ex professione oritur; ergo nihil obstat quominus per hanc potestatem dispensabile sit.

CAPUT XVII.

SOLVUNTUR DIFFICULTATES PRO OPPOSITA SENTENTIA, ET EXPLICATUR IN QUO SENSU DICATUR HÆC SOLEMNITAS VOTI A SUMMIS PONTIFICIBUS DE JURE ECCLESIASTICO.

1. Ratio supra posita et explicata videtur mihi esse fundamentum hujus assertionis, et revera sufficiens; magis tamen consummabitur responsionibus argumentorum; nam in hac materia sufficiens ratio asserendi potestatem dispensandi, est non ostendi repugnantiam nec exceptionem ab universali Christi concessione; in hoc enim suo modo, et per quamdam participationem imitatur potestas Petri potentiam Dei, de qua dicimus posse quidquid non repugnat; ita enim illa potest quidquid non repugnat in ratione objecti dispensabilis, quod de professione ostendimus, et clarius fiet solutionibus argumentorum. Prius tamen oportet ex dictis colligere vim illius rationis sumptæ ex illo principio, quod solemnitas voti est de jure Ecclesiastico, et declarare quo sensu id dictum sit a Pontificibus, cum dixerimus statum religiosum esse de jure divino modo explicato. Certum autem videtur Bonifacium Papam locutum fuisse de solemnitate voti quoad vim inhabilitandi personam ad matrimonium contrahendum. Quod patet primo, quia de sola hac solemnitate proposita erat quæstio. Sic enim ait: *Quod votum debet dici solenne, ac ad dirimendum matrimonium efficax, nos consulere voluisti*; et statim subdit: *Nos igitur attendentes, quod voti solemnitas, etc.*; loquitur ergo de solemnitate quoad illum effectum. Secundo, quia inferius in responsione eandem declarationem expresse adhibet, dicens, *Illud solum votum debere dici solenne, quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, etc.* Tertio, quia ibi in communi loquitur de voto solemniter sacri ordinis et religionis, cum tamen in voto sacri ordinis non sit alia solemnitas quæ votum illud distinguat a voto simplici, præter efficaciam ad illum effectum. Sensus ergo Pontificis ibi sine dubio est, solemnitatem hanc dirimendi matrimonium subsequutum, cuicumque voto conveniat, Ecclesiastica constitutio-

ne illi adjunctam esse. Neque ibi agebatur de approbatione religionis, nec de solemnitate exteriori, cum qua votum faciendum est, ut cum fundamento dicamus de illa locutum esse Pontificem; nihil enim hoc ad quæstionem ibi propositam referebat, et tamen Pontifex illud assumit ut fundamentum decisionis suæ.

2. Gregorius autem XIII, cum Bonifacii sententiam tacite insinuat, sine dubio ab ejus sensu non discedit, et si contextus et mens ejus attente consideretur, ad hunc finem illam adducit, ut declaret non pertinere ad substantiam status religiosi, ut vota ejus habeant illam solemnitatem, quæ in dicta efficacia irritandi matrimonium subsequens consistit; nam ad hoc propositum illud fundamentum assumit, inde concludens vota quædam Societatis potuisse ab eadem Ecclesia ut substantialia religionis admitti sine dicta solemnitate, ut infra suo loco latius videbimus; quapropter supradicta evasio nullo etiam modo potest ad mentem Gregorii XIII accommodari, quia ibi etiam non tractabat de exteriori solemnitate servanda in admittendis votis religionis. Posset autem aliquis liberius respondere, in his decretis Pontificiis illud solum esse certum, quod directe definitur vel statuitur; rationes autem quæ obiter attinguntur, non semper esse solidas; illam autem sententiam obiter esse prolatam ab illis Pontificibus, et ideo neminem cogi ad admittendam illam. Verumtamen hinc ad summum habetur illam non esse quoad hanc partem definitionem fidei, quod facile concedimus; negari tamen non potest quin magnam habeat auctoritatem, neminemque posse sine magna audacia, ne dicam temeritate, dicere, illos Pontifices in ea sententia errasse, tum quia est conjuncta cum eo, quod principaliter intendunt ac declarant, ut vix possit unum sine alio consistere; tum etiam propter eorum auctoritatem, et quia verisimile non est proprio tantum judicio, quamvis essent doctissimi, sine magna consultatione ac deliberatione verba illa posuisse; præterquam quod efficaci etiam ratione ostendi potest, illam sententiam in dicto sensu esse veram, quod supra factum est agendo de distinctione voti simplicis et solemnitis, et de solemnitate castitatis religiosæ.

3. *Probatur posse Pontificem dispensare in professione, neque obstare solemnitate voti.* — Ex hoc ergo principio sic declarato, optime concluditur posse Pontificem in professione religiosa dispensare; nam si non posset, maxime

propter voti solemnitatem; sed in hac solemnitate potest dispensare; ergo et in professione. Major declaratur in hunc modum, quia Pontifex potest dispensare in omni voto non solemnni, ut ex communi consensu suppono; ergo nihil cogitari potest in professione, quod dispensationem impediatur, nisi solemnitas; si ergo illa non impedit, nihil est quod impediatur. Probatur ergo minor, quia quidquid per constitutionem Ecclesiæ introductum est, per Pontificis potestatem potest dispensatione auferri, ut etiam suppono ex materia de legibus; sed solemnitas est addita per constitutionem Ecclesiæ, ut declaravimus; ergo per dispensationem potest auferri; auferatur igitur, et tunc quidquid reliquum est, ita poterit dispensari sicut votum simplex. Declaratur amplius: nam si hæc solemnitas est ex constitutione Ecclesiæ, poterit Ecclesia antecedenter illam auferre, ut Gregorius XIII intulit, id est, potest facere ut vota substantialia religionis in traditione fiant absque tali solemnitate; sicut etiam posset facere ut votum castitatis fiat in ordine sacro sine solemnitate; tunc autem dispensare posset Pontifex in professione illa, seu votis religiosis; ergo etiamsi jam facta sint cum solemnitate, dispensando in hac, poterit consequenter in tota professione dispensare, sicut nunc potest dispensare in voto solemnni sacri ordinis.

4. *Non etiam repugnat fieri hæc dispensatio ratione traditionis.* — Video responderi posse, etiam seclusa solemnitate, quæ consistit in virtute irritandi matrimonium subsequens, professionem ipsam esse indispensablem, non propter vota, sed propter traditionem, et potius vota ipsa reddi indispensablem ratione traditionis, quia per se illi annexa sunt, ut D. Thomas vult. Sed imprimis nullus auctorum dixit traditionem esse indispensablem, si non sit talis quæ reddat personam inhabilem ad matrimonium; imo Soto ait non sufficere ut ex statuto Pontificis reddat inhabilem, nisi id faciat ex natura status religiosi; unde ulterius addit posse Pontificem dispensare cum milite professo S. Joannis, ut uxorem ducat, etiamsi nunc sit inhabilis ad matrimonium, quia illa inhabilitas, ait, non est ex natura talis religionis, sed ex statuto Pontificis, quod an consequenti ratione vel voluntarie sit dictum, infra in propria quæstione de Religionibus militaribus examinabitur; nunc solum id affero, ut intelligatur vinculum religiosum, nisi tale sit ut habeat illum effectum, a nemine positum esse indispensablem,

nam reliqui auctores illius opinionis idem fere sentiunt. Addo præterea superiori discursu satis ostensum esse traditionem ex vi sua, aut ex peculiari obligatione quam inducit, vel ex jure quod alteri confert, non esse indispensablem; si ergo ex votis, aut ex solemnitate illis adjuncta indispensablem non sit, non habet unde sit indispensablem.

5. Hoc ergo modo ratio illa satis efficax est. Ut autem res fiat evidentior, adjungo, quamvis professio et traditio religiosa, natura sua, et consequenter divino jure naturali, redderet personam inhabilem ad matrimonium, nihilominus fore dispensabilem, et per dispensationem consequenter tolli illam inhabilitatem. Explico imprimis a simili; nam votum simplex religionis, semel factum, natura sua, atque adeo divino jure naturali, impedit matrimonium contrahere, non quidem irritando, sed pure impediendo, et nihilominus dispensabile est, et per dispensationem tolli potest illud impedimentum, quantumvis ex jure divino esse dicatur, quia illud jus divinum non est absolute impositum, sed ex suppositione voti perseverantis, quæ suppositio per dispensationem auferri potest. Ita est ergo in præsentem; nam, licet (data hypothese) traditio religiosa natura sua et jure divino reddat inhabilem ad matrimonium, nihilominus ipsa in se dispensabilis esse potest, ut convincit fundamentalis ratio supra facta; illa autem ablata per dispensationem, consequenter tollitur impedimentum irritans, quia necessitas illius impedimenti non est absoluta, et consequentis, ut sic dicam, sed consequentiæ, et ex suppositione traditionis validæ, et in suo valore perseverantis; quæ suppositio tolleretur per dispensationem, et consequenter tolleretur illud impedimentum consequens. Quapropter ad præsentem quæstionem non multum referre existimo, quod ex professione religiosa sequatur hæc solemnitas ex natura rei, vel quod sit addita ex jure positivo; et ideo Cajetanus et alii utrumque posuerunt, scilicet et professionem reddere inhabilem natura sua ad matrimonium, ut infra suo loco tractabo, et nihilominus esse dispensabilem, ut jam citavi. Nam ex illa naturali consecutione solum sequitur Pontificem non posse efficere ut, manente illa traditione in sua vi, persona sit habilis ad matrimonium, quia hoc esset immutare naturas rerum, data illa hypothese, et dispensare contra jus divinum naturale; sicut non potest Pontifex dispensare ut, stante voto simplici religionis in sua vi, licite quis

matrimonium contrahat, quia hoc etiam esset contra jus divinum naturale; potest tamen nihilominus ipsos contractus, tam traditionis quam promissionis, dissolvere, quia illi non necessario constant et durant, jure aliquo divino specialiter prohibente dispensationem eorum; atque ita potest auferre quidquid ex illis naturaliter sequebatur.

6. *Pontifex sine causa potest valide dispensare in solemnitate voti, non ita in ipso voto.* — Atque ex his tandem intelligitur quale sit inconveniens illud, quod ex sententia prædictorum Pontificum, prout a nobis intelligitur, supra inferebatur: nimirum si solemnitas voti est ex constitutione Ecclesiæ, dispensationem voti solemnitis etiam sine causa datam esse validam. Nam, supposita illa sententia, quoad aliquid est bona illatio, non tamen simpliciter et quoad omnia; aliud est enim tollere voti solemnitatem, aliud tollere totum votum solemnizatum. Primum factum teneret, etiam sine causa dispensatione concessa, quamvis dispensans peccaret. Quoad secundum vero non teneret factum, quia votum jam carens solemnitate non potest auferri sine causa; potest tamen manere ablata solemnitate, et obligare per suam propriam, quamvis jam non inhabilitet. Quod fere eodem modo infra dicetur de voto solemnni sacri ordinis. Et quoad hoc multum refert an inhabilitas ad matrimonium ex natura rei sequatur ex professione, vel ex constitutione Ecclesiæ. Nam juxta priorem sententiam, dispensatio in voto solemnni sine causa data quoad nihil tenebit, sed manebit persona æque inhabilis ad matrimonium ac antea erat; juxta posteriorem tamen sententiam, quam veram reputamus, valebit illa dispensatio quantum ad effectum auferendi solemnitatem, seu inhabilitatem ab Ecclesia additam (suppono enim dispensationem esse legitime et sine subreptione obtentam); nihilominus tamen non valebit quoad tollendam omnem obligationem intrinsece ortam ex traditione, et votis religiosis, quia hæc integra manerent.

7. *Objectio.* — *Respondetur.* — *Major causa requiritur ad dispensandum in professione religiosa, quam in votis simplicibus nude sumptis.* — Dices hinc saltem sequi non majorem causam requiri, ut dispensatio in voto solemnni sit valida, quam in voto simplici, quod est contra omnes. Sequela patet, quia imprimis Pontifex potest valide dispensare in solemnitate voti, etiam sine causa; dispenset

ergo existente illa causa, quæ ad dispensandum in voto simplici sufficeret, et solemnitatem seu inhabilitatem auferat ex absoluta sua potestate, et deinde dispenset in professione ex prædicta causa: tunc ergo tota dispensatio valida erit, quia quoad votum habet sufficientem causam, et quoad solemnitatem nullam requirit, saltem ut teneat. Respondeo primo idem argumentum fieri posse de voto solemniter sacri ordinis; quod si in illo admittatur consequens, pari ratione admitti poterit in præsentem, quia utraque solemnitas est ex constitutione Ecclesiæ. Nec videtur esse illud magnum inconueniens, quia satis est quod ad licite dispensandum sit major causa necessaria: cum enim unum votum non excedat aliud, nisi in quodam jure positivo, solum requirit majorem causam eo modo quo jus positivum illam requirit, scilicet ut licite dispensetur. Quæ responsio vera est considerando solemnitatem præcise quoad prædictam inhabilitatem. Adde vero ulterius, aliud esse loqui de voto simplici secundum se, aliud vero de traditione religiosa, votis simplicibus, id est, non habentibus annexam illam inhabilitatem, confirmata. Dico ergo, etiam seclusa illa solemnitate, seu inhabilitate per Ecclesiam adjuncta, majorem causam requiri ad dispensandum etiam valide in professione religiosa, quam in votis simplicibus nude sumptis, quia majus quid est rescindere donationem jam factam, quam promissionem remittere; et ideo major etiam causa necessaria est ad dispensandum in traditione, quam in voto simplici, nam illa actuale donationem continet, per quam acquisitum est jus religioni et Deo in re, et non tantum ad rem. Si ergo in prædicta illatione comparetur professio ad votum simplex pure sumptum, negatur sequela, quæ in hoc sensu non probatur argumento ibi facto, ut per se facile constare potest. Si vero comparetur professio et traditio religiosa habens adjunctam solemnitatem legalem, id est, inhabilitatem ad matrimonium ex constitutione Ecclesiæ, ad seipsam præcise sumptam, sine tali solemnitate, sic concedimus sequelam, quæ nullum habet in eo sensu inconueniens, ut dictum est.

8. *Satisfit fundamentis contrariæ sententiæ posite cap. 16, n. 1 et sequent.*—Jam respondendum est ad fundamenta prioris sententiæ. Ad primum, ex c. *Cum ad monasterium*, respondetur ibi non esse sermonem de dispensatione in monachatu, auferendo illum, de quo

hic tractamus, sed esse sermonem de dispensatione in observatione votorum durante monachatu, et hoc sensu dicere Pontificem non posse dispensare cum monacho in sensu composito (ut sic dicam), id est perseverante monacho, ut aliquid faciat contra votum castitatis vel paupertatis, qui sensus plane constat ex illis verbis: *Abdicatio paupertatis et custodia castitatis adeo est annexa regulæ monachali, ut contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere*. Illa enim ratio fundatur in connexionione unius cum alio, et ideo solum probat stante uno non posse auferri aliud, quod consequens est, non vero probat esse indispensabilem ipsum monachatum, nec probat quin illo ablato possit auferri id quod consequens est. Atque hæc est communis expositio interpretum ibi, quam Paludanus et alii sequuntur.

9. Objicit vero Albertus, quia plus est dispensare in toto monachatu quam in aliquo usu ejus; si ergo non potest Pontifex dispensare in observatione monachatus illo durante, minus poterit in toto monachatu dispensare; plus est enim totam arborem eradicare, quam fructum impedire vel alienare. Respondetur ex supra dictis, negando majorem, nam quando consecutio unius ex alio est juris naturalis et divini, si fundamentum maneat, non potest consecutio per dispensationem impediri; ut, durante matrimonio rato cum una, non potest tolli inhabilitas ad ducendam aliam; et durante voto castitatis, non potest tolli obligatio ad servandum illud; potest tamen per dispensationem, vel matrimonium ratum solvi, vel votum tolli, et sic etiam inhabilitatem, vel obligationem auferri. Ita ergo est in præsentem, quia durante monachatu servare vota ejus est de jure divino naturali, et contrarium est intrinsece malum, ideoque dispensationem non admittit; monachatum autem esse non est de præcepto divino, et ideo dispensare in illo non est contra divinum jus, neque habet intrinsecam malitiam. Sed, licet hæc responsio satisfaciat illi textui, quantum ad præsentem quæstionem spectat, adhuc tamen manet circa illum quæstio, utrum, non ablato vinculo professionis, possit Summus Pontifex dispensare in usu et observatione alicujus voti ex substantialibus religionis. De hac vero quæstione dicemus commodius tractando de singulis votis religionis.

10. Ad primam rationem varie ab auctoribus responsum est. Quidam dicunt, licet Papa

non possit rem semel consecratam execrere, posse tamen illam ab usu sacro omnino removere, et ob gravem causam licentiam dare, ut ad usus communes inserviat, non quidem illicitos, quamvis non sacros. Et hoc modo aiunt posse efficere ut religiosus licite ad usum matrimonii ob necessitatem transferatur. Hæc vero responsio in præsentem satisfacere non videtur, et aliunde videtur repugnare sententiæ Innocentii III, in d. c. *Cum ad monasterium*, prout explicata est. Primum patet, quia, licet Papa dispenset ut liceat uti calice consecrato ad communem potum ob aliquam urgentem necessitatem (quod exempli gratia dictum sit), nihilominus calix ille semper consecratus manet, et cessante necessitate cessaret dispensatio. Sic ergo, si consecratio religiosi tam immutabilis est sicut calix, et solum propter necessitatem dispensetur in usum, data etiam tali dispensatione, adhuc ille manet religiosus; non ergo ex religioso fit non religiosus per dispensationem, prout asseruimus; et ita quoad hanc partem non satisfacit difficultati. Aliunde vero juxta illam responsionem admittitur dispensari cum religioso, manente religioso, ut liceat illi non servare castitatem, quod videtur repugnare d. c. *Cum ad monasterium*. Sed de hoc posteriori puncto dicam infra. Nunc ratione prioris membri fateor dictam responsionem non satisfacere.

11. Cajetanus ergo d. art. 11 respondet distinguendo duplex genus benedictionis: quamdam vocat constitutivam, aliam invocativam, quas non in verbis exterioribus, sed in institutione Ecclesiæ, et intentione benedictis distinguendas dicit. Benedictio ergo constitutiva est illa, per quam res constituitur sacra ex institutione Ecclesiæ, et intentione ministri ejus, id est, per quam ita manet deputata ad aliquem sacrum usum, ut jam non liceat in alium profanum illam convertere, quomodo benedicitur calix, corporale, etc. Benedictio autem invocativa est illa, quæ solum fit ad impetrandum a Deo felicem usum talis rei, etiamsi neque usus ille sit sacer, neque propter benedictionem res impediatur a quolibet usu, quomodo benedicitur panis in mensa communi, vel navis, aut domus, et alia multa etiam per specialem invocationem Ecclesiæ. Hac ergo supposita distinctione, supponit Cajetanus benedictionem, qua solet monachus in professione benedici, non esse constitutivam, sed invocativam, quia ante illam benedictionem, vel etiam

sine illa potest esse monachus; unde concludit huic benedictioni non obstare, quominus persona sic benedicta ad profanos usus per dispensationem auferatur. Et addit ulterius quidpiam valde singulare, posse scilicet Ecclesiam instituere benedictionem constitutivam sacrarum virginum, qua posita, non esset in potestate Ecclesiæ cum illis dispensare plusquam cum calice consecrato, neque impedire quin essent inhabiles ad matrimonium, non ex vi voti, sed ex vi consecrationis.

12. Sed quod attinet ad priorem partem hujus responsionis, non est ad rem, nec satisfacit menti auctorum alterius opinionis; supponit enim D. Thomam loqui de consecratione religiosi per aliquas benedictiones cæremoniales Ecclesiæ, de quibus verissime dicitur illas non esse constitutivas religiosi, sed invocativas; sed D. Thomas non de his loquitur, sed de consecratione spirituali, quæ per ipsammet professionem fit, quæ alias dicitur emancipatio ac dedicatio; et de hac procedit argumentum, quia non est minus constitutiva talis personæ ad usus sacros et ex se prohibens usus profanos, quam sit quælibet alia benedictio, quæ constitutiva dicitur. Et inde sumitur argumentum, quod illa non sit minus immutabilis quam quælibet alia. Quod vero attinet ad alteram partem, non existimo posse institui ab Ecclesia talem benedictionem constitutivam alicujus personæ in esse personæ sacræ, ut ex vi illius benedictionis sit inhabilis ad matrimonium, nisi hoc ipsum in tali ritu ipsamet Ecclesia expresse instituat ac declaret, cum semper necessarius sit voluntarius consensus personæ consecrandæ, et tunc semper posset Ecclesia in tali ritu et inhabilitate dispensare.

13. *Probatur non esse possibilem hujusmodi benedictionem seu consecrationem.*—Probo singula: primum, quia nulla major potest esse consecratio, quam sit sacerdotalis vel Episcopalis a Christo instituta, et tamen illa ex se non reddit personam inhabilem ad matrimonium, solum quia in ipsa institutione Christus Dominus hoc non explicuit; ergo multo minus potest quælibet benedictio Ecclesiæ, quantumvis constituat et deputet personam ad solos usus sacros, eam reddere inhabilem ad matrimonium, nisi in ipsa institutione expresse declaret se adjungere hoc impedimentum. Si autem Ecclesia vellet hoc impedimentum adjungere tali consecrationi a se